

Olsztyn, 23 października 2023 r.

PS-VII.431.2.2.2023

Pan
Jacek Kosmala
Burmistrz Nidzicy
Plac Wolności 1
13-100 Nidzica

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu Burmistrzowi treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miejskim w Nidzicy, Plac Wolności 1, 13-100 Nidzica, NIP: 745-00-07-767, REGON: 000687764, w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz na grobach i cmentarzach wojennych położonych na terenie gminy.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska kierownicze pełnili:

- **Jacek Kosmala** – Burmistrz Nidzicy, wybrany w wyniku wyborów w dniu 21 października 2018 r., urząd objął w dniu 20 listopada 2018 r.,
- **Elżbieta Płoska** - Sekretarz Miasta, powołana z dniem 1 marca 2007 r. (akt powołania),
- **Agnieszka Jastrzębowska** – Skarbnik Miasta, powołana z dniem 2 sierpnia 2021 r. Uchwałą Nr XLIII/541/2021 Rady Miejskiej w Nidzicy z dnia 29 lipca 2021 r.,
- **Joanna Krystkiewicz-Hablutzel** - kierownik Wydziału Gospodarki Mieniem Komunalnym i Rolnictwa w Urzędzie Miejskim w Nidzicy, na zajmowanym stanowisku od 1 lipca 2012 r. (na podstawie aneksu do umowy o pracę).

[Dowód: akta kontroli str. 1-13]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, samodzielne stanowisko pracy do spraw mniejszości narodowych i etnicznych, organizacji pozarządowych oraz kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w składzie:

- **Emilia Orzoł** – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 16/2019 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu kontrolnego, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.681.2023 z dnia 16 sierpnia 2023 r.,
- **Jan Kosiorek** – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 31/2022 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.680.2023 z dnia 16 sierpnia 2023 r.

[Dowód: akta kontroli str. 14-15]

Termin kontroli: od 28 sierpnia 2023 r. do 29 sierpnia 2023 r.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 5 (2023).

Przedmiot i zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena sposobu wydatkowania dotacji udzielonej w kontrolowanym roku na realizację prac remontowych grobów i cmentarzy wojennych, określonych w przedmiotowym porozumieniu zawartym w roku 2022.
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

Informacji i wyjaśnień kontrolującym udzielał:

- Przemysław Brzuzy – inspektor do spraw gospodarki komunalnej w Wydziale Gospodarki Mieniem Komunalnym i Rolnictwa w Urzędzie Miejskim w Nidzicy - pracownik realizujący kontrolowane zadanie.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224, z późn. zm.), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190), oraz w związku z § 8 porozumienia Nr PS-VII.5230.1.20.2022 zawartego w dniu 13 kwietnia 2022 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Nidzica w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadania z zakresu administracji rządowej, dotyczącego obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych (Dz. Urz. woj. warm.-maz. poz. 2868 z 21.06.2022 r.)

Kontrolowane zadanie jednostka przyjęła Uchwałą Nr XXVII/304/04 Rady Miejskiej w Nidzicy z dnia 09 grudnia 2004 r. w sprawie prowadzenia zadań dotyczących utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. Na mocy tej uchwały Burmistrz Nidzicy w dniu 13 kwietnia 2022 r. zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim porozumienie Nr PS-VII.5230.1.20.2022.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Miejskiego w Nidzicy ocenia się pozytywnie.

Pozytywnie oceniono:

- 1) prowadzenie dokumentacji organizacyjnej,
- 2) prowadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z realizacją zadania,
- 3) aktualizację kart ewidencyjnych grobów i cmentarzy wojennych,
- 4) wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem określonym w porozumieniu,
- 5) wykorzystanie środków finansowych w trakcie obowiązywania porozumienia,
- 6) prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej środków z dotacji i rezerwy budżetowej,
- 7) opisanie dokumentów księgowych potwierdzających poniesione wydatki,
- 8) złożenie sprawozdania z realizacji zadania,
- 9) prowadzenie prac o charakterze konserwacyjno-remontowym,
- 10) uzyskanie niezbędnych zezwoleń wymaganych prawem.

1. Sprawy organizacyjne

W okresie objętym kontrolą zadanie wynikające z przedmiotu kontroli realizował Wydział Gospodarki Mieniem Komunalnym i Rolnictwa. Zadanie zostało ujęte w regulaminie organizacyjnym stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 1069/2021 Burmistrza Nidzicy z dnia 1 września 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Nidzicy (ze zmianami); w § 29 pkt 72 w brzmieniu: „Nadzorowanie, organizowanie i sprawowanie opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi”. Wydział podlega Zastępcy Burmistrza (stanowisko nieobsadzone).

Obowiązki wynikające z powierzonego gminie zadania, w okresie objętym kontrolą, przydzielono inspektorowi do spraw gospodarki komunalnej w Referacie Gospodarki Mieniem Komunalnym i Rolnictwa w Urzędzie Miejskim w Nidzicy. Zadanie określono w zakresie czynności pracownika – w zakresie obowiązków szczegółowych - pkt 4 w brzmieniu: „Nadzorowanie, organizowanie i sprawowanie opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi oraz miejscami pamięci narodowej” (zmiany z dniem 22 lutego 2023 r.).

[Dowód: akta kontroli str. 1-2; 16-86]

2. Prowadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z realizacją zadania

Dokumentacja związana z realizacją kontrolowanego zadania w 2022 r. przechowywana była w wydodrębnionych teczkach akt z oznaczeniem:

- 7031 „Zlecenie podmiotom zewnętrznym świadczenia usług komunalnych” (kat. arch. akt B5). W aktach przechowywano m.in. korespondencję z organem konserwatorskim, umowy,
- 031 „Zawieranie i realizacja porozumień gminy z organami administracji państwowej lub samorządowej (kat. arch. akt A). W aktach przechowywano m.in. korespondencję prowadzoną z Wydziałem Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie związaną z przejęciem w 2022 r. zadania z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, porozumienie z wojewodą, dokumentację rozliczeniową, faktury i rachunki.

3. Aktualizacja kart ewidencyjnych grobów i cmentarzy wojennych

Kontrolującym udostępniono karty ewidencyjne uaktualnione w zakresie prac remontowo-konserwatorskich prowadzonych i zakończonych w 2022 r. na następujących grobach i cmentarzach wojennych

- 1) cmentarz wojenny przy ul. Sienkiewicza w Nidzicy (położony przy cmentarzu komunalnym) – prace polegające na wyczyszczeniu za pomocą myjki ciśnieniowej pomnika, uzupełnieniu ewentualnych ubytków oraz zaimpregnowaniu obelisków farbą odporną na działanie czynników atmosferycznych,
- 2) mogiła zbiorowa z okresu I wojny światowej w miejscowości Radomin - wymiana krzyża prawosławnego i rzymskokatolickiego,
- 3) cmentarz z I wojny światowej w Zimnej Wodzie - wykonanie i wymiana drewnianego krzyża prawosławnego.

Okazane karty są aktualne i kompletne, odzwierciedlają wykonane prace i są utrwalone materiałem zdjęciowym w celu przesłania historii obiektów i prowadzonych na nich działań.

Karty przechowywane są w teczce oznaczonej symbolem 7041, do której zgodnie z jrw przypisane jest hasło „Ewidencja cmentarzy na terenie jednostki samorządu” z kat. arch. akt „A”.

Jeden komplet kart został przekazany w formie elektronicznej do wojewódzkiej ewidencji grobów i cmentarzy wojennych prowadzonej przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie.

4. Postępowanie z dotacją

Plan dotacji gminy został zwiększony o określoną w porozumieniu kwotę w wysokości 47 800,00 zł decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego:

- Nr FK 24/2022 z 24 lutego 2022 r. **zwiększenie o kwotę 12 000,00 zł** z rezerwy ogólnej budżetu państwa na rok 2022.

Środki zostały wprowadzone do planu finansowego gminy Uchwałą Nr LII/660/2022 Rady Miejskiej w Nidzicy z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Nidzica na 2022 r. - kwota 12 000,00 zł z rezerwy ogólnej budżetu państwa (zał. nr 1, 1a, 2).

- Nr FK 75/2022 z 7 kwietnia 2022 r. **zwiększenie o kwotę 35 800 zł** z dotacji wojewody.

Środki wprowadzone do planu Zarządzeniem Nr 1332/2022 Burmistrza Nidzicy z dnia 12 kwietnia 2022 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2022 rok – 35 800,00 zł (zał. nr 1, 1a, 2, 2a, 4).

Data zaksięgowania środków w łącznej kwocie 47 800,00 zł - 22 kwietnia 2022 r.

Zgodnie z porozumieniem, 12 000,00 zł z rezerwy państwowej było przeznaczone na odnowienie pomnika na cmentarzu wojennym przy ul. Sienkiewicza w Nidzicy. Pozostała kwota 35 800,00 zł została przeznaczona na bieżące prace na grobach i cmentarzach wojennych na terenie gminy, a ponadto na wykonanie tablicy informacyjnej na ww. cmentarzu oraz krzyży drewnianych na cmentarzu z I wojny światowej w Zimnej Wodzie i mogile zbiorowej z okresu I wojny światowej w miejscowości Radomin.

Ostatecznie, w ramach ww. środków Gmina Nidzica na roczne bieżące prace porządkowe na grobach i cmentarzach wojennych przeznaczyła 28 800,00 zł. Natomiast na przedmiotowe prace remontowo-konserwacyjne przeznaczyła ogółem 19 000,00 zł, w tym:

- 12 000,00 zł na odnowienie pomnika na cmentarzu wojennym przy ul. Sienkiewicza w Nidzicy (środki z rezerwy),
- 2 000,00 zł na wykonanie tablicy informacyjnej na ww. cmentarzu,
- 5 000,00 zł na wykonanie krzyży drewnianych na cmentarzu z I wojny światowej w Zimnej Wodzie i mogile zbiorowej z okresu I wojny światowej w miejscowości Radomin - wymiana krzyża prawosławnego i rzymskokatolickiego.

Z przekazanej dotacji w kwocie 47 800,00 zł do końca 2022 r. wykorzystano 45 800,00 zł. Ze środków tych, poza bieżącymi pracami porządkowymi, odnowiono pomnik na cmentarzu w Nidzicy oraz wykonano krzyże na cmentarzach i grobach wojennych w miejscowościach Radomin i Zimna Woda.

Gmina Nidzica zwróciła w terminie na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie niewykorzystane środki w kwocie 2 000,00 zł. Cyt. „Zwrotu środków z ustawy budżetowej w kwocie 2 000,00 zł dokonano z uwagi na niezgodnienie z Instytutem Pamięi Narodowej treści napisu, jaki miał znaleźć się na tablicy informacyjnej, która miała znajdować się na terenie cmentarza wojennego przy ul. Sienkiewicza w Nidzicy. Zwrotu dokonano 28 grudnia 2022 r.”.

Na podstawie przedłożonych dokumentów księgowych ustalono, że zostały one opisane stosownie do § 7 ust. 1 porozumienia, tj. w opisie zawierały zapis o sfinansowaniu wydatków z dotacji oraz odrębnie z rezerwy budżetowej na podstawie porozumienia z Wojewodą, akceptację pod względem merytorycznym oraz pod względem formalnym i rachunkowym. Faktury zostały zatwierdzone do wypłaty oraz opłacone w terminie. Stwierdzono, że dotacja została wydatkowana w trakcie trwania porozumienia oraz zgodnie z przeznaczeniem określonym w porozumieniu.

Według § 3 ust. 1 porozumienia gmina zobowiązała się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków finansowych otrzymanych z dotacji na realizację zadania oraz wydatków dokonywanych z tych środków. W gminie prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgowa, która pozwoliła określić środki pochodzące z dotacji (Dotacja: 710-71035-4300W-904001C – zakup usług pozostałych). Udostępnione dokumenty umożliwiały identyfikację poniesionych wydatków w związku z realizacją zadania.

Z analizy akt wynikało, że Gmina Nidzica na realizację zadania nie zapewniła środków własnych, co jednakże nie było warunkiem zawartego porozumienia.

[Dowód: akta kontroli str. 87-110]

5. Sprawozdanie z realizacji kontrolowanego zadania

Sprawozdanie merytoryczno-finansowe z realizacji zadania, zgodnie z porozumieniem z 2022 r., następowało w dwóch terminach: do dnia 15 września 2022 r. (za okres od dnia rozpoczęcia zadania do 31 sierpnia 2022 r.) i do dnia 15 stycznia 2023 r. (za okres od 1 września 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.).

Jednostka kontrolowana dopełniła obowiązku i terminu rozliczenia powierzonego zadania za pierwszy i drugi (końcowy) okres 2022 r., składając sprawozdanie odpowiednio: 15 września 2022 r. i 12 stycznia 2023 r. za pośrednictwem platformy ePUAP. Po ocenie sprawozdań pod względem formalno-finansowym oraz merytorycznym stwierdzono zastrzeżenia dot. sprawozdania za pierwszy okres rozliczeniowy. Nie miały one jednak istotnego wpływu na wynik rozliczenia (w opisie na fakturach było PS-I, powinno być PS-VII); i do dnia kontroli zostały usunięte, a sprawozdania zostały zatwierdzone.

[Dowód: koszulka w EZD_PS-VII.5230.1.20.2022]

6. Oględziny grobów i cmentarzy wojennych

W dniu 29 sierpnia 2023 r., w obecności pracownika realizującego kontrolowane zadanie, przy udziale przedstawiciela Instytutu Pamięci Narodowej Delegatura w Olsztynie w związku z realizacją zadań polegających na ocenianiu stanu opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi, wynikających z ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, przeprowadzono oględziny obiektów cmentarnictwa wojennego objętych pracami remontowo-konserwacyjnymi w 2022 r. Z przeprowadzonych oględzin sporządzono protokół.

W trakcie wizytacji stwierdzono:

- **Cmentarz wojenny przy ul. Sienkiewicza - Nidzica** - stan obiektu bardzo dobry, pomnik centralny oczyszczony z mchów i porostów, bez uszkodzeń, zaimpregnowany bezbarwną farbą. Całość cmentarza zadbana i utrzymana w porządku.
- **Mogiła zbiorowa żołnierzy rosyjskich z I wojny światowej - Radomin** – stan obiektu bardzo dobry, posadowione dwa krzyże prawosławny i łaciński, z drewna (modrzewiowego). Teren obiektu uprzątnięty, bez samosiewek, gałęzi i zbędnej roślinności.
- **Cmentarz wojenny żołnierzy rosyjskich z I wojny światowej - Zimna Woda** – obiekt utrzymany w czystości, pozbawiony zbędnej roślinności z ziemią porośłą mchem, wygrabiony, mogiły zadbane. Krzyż centralny (drewno modrzewiowe) w bardzo dobrym stanie. Krzyże brzożowe na mogiłach wymagają wymiany.

Prace na ww. grobach i cmentarzach wojennych zostały wykonane zgodnie z zatwierdzonym projektem. Krzyże na obiektach wojennych w miejscowości Radomin i Zimna Woda zostały odtworzone z zachowaniem parametrów krzyży starych. Stare krzyże zostały zachowane na ww. cmentarzach do ich naturalnego rozkładu, z godnie z zaleceniami organu konserwatorskiego.

[Dowód: akta kontroli str. 111-118]

7. Obowiązki informacyjne

Kwota przyznana przedmiotowym porozumieniem nie przekroczyła 50 000,00 zł, wobec tego kontrolowana jednostka nie była zobowiązana do wypełnienia obowiązku informacyjnego w zakresie strony internetowej, plakatu informacyjnego bądź tablicy informacyjnej, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowe lub dofinansowywane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 953, ze zm.).

8. Decyzje zezwalające na prace remontowo-budowlane i konserwatorskie

Z akt prowadzonych spraw wynika, że 2022 r. Gmina Nidzica realizująca prace remontowo-renowacyjnych na zabytkowych obiektach cmentarnictwa wojennego uzyskała wymagane pozwolenia Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz decyzje Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w trybie art. 5 ustawy o grobach i cmentarzach wojennych.

[Dowód: koszulka w EZD_PS-VII.5232.4.2022;
PS-VII.5232.5.2022, PS-VII.5232.16.2022]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojecki